

Klaksvíkingar eiga ársins roykfría skúla

7 2 flokkar kappaðust um heiðurin sum ársins roykfrí skúli. Í síðsta enda vóru tað klaksvíkingar, ið fóru avstað við heiðrinum

Ársins roykfrí skúli er á Skúlatrøð í Klaksvík. Tað gjørdist greitt, tá Ólavur Jøkladal, skrivstovuleiðari í Fólkaheilsuráðnum, í gjár trekti lut millum teir flokkarnar, ið høvdu bundið seg til at vera roykfrí í ein mánað.

– Tað gjørdist 5. a í samanlagdi skúlanum í Klaksvík, á Skúlatrøð, ið vann kappingina, sigur Ólavur Jøkladal.

Talan var um eina harða kapping, tí heili 72 flokkar luttóku í kappingini, harav 52 av teimum megnaðu at vera roykfrí hesar fýr vikurnar. Vinn-ingurin var ein konsert við Danny & the Veetos.

Talan gjørdist eisini um nýtt met í luttakarum. Gamla metið var frá 2013, tá 55 flokkar luttóku, og 49 flokkar kláraðu at vera roykfríir.

Kappingin er nevniliga skipað soleiðis, at flokkarnir færa yvirlit yvir næmingarnar, og hvussu nógv tey hava roykt síðstu vikurnar. Bara teir flokkar, ið hava verið roykfríir í ein mánað, eru við í lutakastinum til at vinna.

– Vit trúgva ikki, at øll gevast bara orsaka av hesum, men kanningar vísa, at um ung megna at gevast í eitt tíðarskeið, so eru tað nøkur, ið velja at gevast heilt. Tað er tað, ið vit vóna, at ein slík kapping kann hjálpa við, sigur Ólavur Jøkladal.

Næstan roykfríur árgangur

At ung í dag hava ein heilt øðrvísi hugburð til royking enn áður sæst aftur í ESPAD kanningunum, ið verða gjørdar í 9. flokki. Tær vísa nevniliga, at alsamt færri ung lýsa seg sjálvi sum roykjarar.

– Støðan er faktiskt so mikið góð í dag, at tað eru miðalstórir skúlar í Føroyum, ið eru heilt roykfríir, greiðir Ólavur Jøkladal frá.

Í Fólkaheilsuráðnum eru tey tó serliga fegin fyri tøluni hjá árganginum, ið er føddur í 2000.

– Tað er nærum so, at vit tosa um ein árgang, ið er fullkomiliga roykfríur. Tað er sjálvandi onkur einstakur, ið roykir, men her er veruliga ein sólskinssøga, ið vit kunnu gleðast yvir, sigur Ólavur Jøkladal.

Ung venda tubbbaki bakið

S einastu 27 árini hevur deildin fyri Arbeiðs- og Almannaheilsu regluliga kannað hugburð, atburð og vitan viðvíkjandi m.a. rúsevnum hjá næmingunum í 9. flokki.

Kanningin, ið ber heitið ESPAD, varð seinastu ferð gjørd á vári 2015, tá í samstarv við Fólkaheilsuráðið, og vórðu úrslitini almannakunngjörd sama ár.

Tann vakra søgan

Sambært Pál Weihe, fyrrverandi formanni í Fólkaheilsuráðnum, er nógv góð tíðindi at lesa í frágreiðingini. Serliga fegnast hann yvir minkandi talið av ungum, ið roykja.

– Tann vakra søgan er stóra fallið í dagligari

Pál Weihe

royking. Tað er ein stimbrandi søga, at tað er fallið so stórt, tí aldersbólkurin 15 ár er eingin aldur at roykja í. Ung skulu ikki vera bundin av tubbbaki, sigur Pál Weihe.

Kanningin vísir tó, at hóast tað vera færri roykjarar, so eru tey fleiri, ið hava roynt at snúsa og roynt e-sigarettir.

– Ein farri av malurt er, at talið av teimum, ið hava roynt at snúsa er vaksið. Tað merkir tó ikki, at tey dagliga snúsa. Men vit mugu halda eyga við tí. Harumframt eru fleiri, ið hava roynt e-sigarettir. Hon má ikki blíva eitt alternativ, tí vit kenna slett ikki til hennara heilsuvirkning, greiðir Pál Weihe frá.

Rúsdrekka dregur niður

Umframt teirra samband við tubbak, so vórðu tey ungu eisini spurð um onnur evnir, harímillum narkotika og rúsdrekka.

Meðan Pál Weihe fegnast um, at tøluni fyri ung, ið hava roynt narkotika er á einum lágum støði, so metir hann tøluni fyri rúsdrekka at vera órógvandi.

– 10 prosent siga seg hava verið full eina ferð um mánaðin. Tað er gresiliga nógv, tí fyri tað fyrsta, so hava 15 ára gomul ikki rætt at drekka, tí tey hava ikki lov at keypa tað, sigur Pál Weihe og leggur afturat.

– Men eitt er at siga, at man hevur roynt rúsdrekka, men at eitt so stórt tal sigur seg vera full einaferð um mánaðin dámar mær ikki. Tað er ov stórt, sigur Pál Weihe.